

ikke meget sandsynligt, at det andet i Flertallets Betænkning omhandlede Lovforslag ogsaa skulde faae en uhindret Marsch igjennem begge Thingene. Hvis man altsaa vedtager et Ændringsforslag, som gaar ud paa, at de skulde træde i Kraft samtidig, vil man forhindre, at Mindretallets Ændring, den Forandring, man ønsker, finder Sted. Jeg skal derfor tillade mig at anmode det høie Thing om at stemme for Mindretallets Ændringsforslag.

N. J. Larsen: Jeg anser det for heldigt, at vi kunne forhandle denne Sag uden at forstyrres af politiske Modsetninger; det er Noget, vi ikke ere vante til til daglig Brug. Til Gjengjæld kunne vi altsaa have den Fornøielse fredelig at debattere Anskuelser indbyrdes. At det ikke her dreier sig om nogen politisk Sag, men at det kun er en Realitetsforskjel, der giver Anledning til Debat, ligger jo i, at baade Mindretal og Flertal ere enige om, at der skal Noget ud af Loven. Mindretallet vil kun tage en Stump, efter min Mening en meget slet Stump, hvorimod Flertallet vil tage hele Lovforslaget og navnlig det, som har Noget at betyde — det skal jeg senere komme tilbage til. Da Sagen var til 1ste Behandling, blev det udtalt af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at han ikke tvivlede om, at der i Befolkningen var Stemning for at gaa i den Retning, som Lovforslaget tilsigtede. Han gjentog dette ikke blot een, men flere Gange, baade da han begyndte og da han sluttede, og det gav sig Udtryk her i Thinget, idet alle Talere, paa en enkelt nær, udtalte sig i den Retning, som Lovforslaget anviste. Man maa jo nu spørge, om der skulde være slet Noget siden 1ste Behandling, der skulde bevæge til at tro, at Stemningen nu skulde være en anden. Man maa spørge, om der skulde være fremkommet saadanne Argumenter, at vi burde forandre vort Standpunkt. Jeg vil ligefrem tilstaa, at jeg ikke skjønner, at der er fremkommet Noget som helst, der ligner et Argument, mod at gaa den Vej, som Flertallet foreslaar; jeg ser ikke, at der er anført nogen Grund for, at vi hertilands skulle vige tilbage for at betræde en Vej, som flere fremmede Lænde, der udmærkede sig ved en høi Grad af Konservatisme netop i Retslivet, have betraadt, at vi skulle være betænkelige ved at følge dem, at vi ikke skulle gjøre dette lille Fremstridt, men skulle stykke det ud i to Dele, tage det Daarligste og opsætte det Andet til bedre, maaste fjerne Liden. Da i 1865 Straffeloven var til Forhandling i Rigsdagen, blev der som Hovedargument mod

den begrændsede Offentlighed anført, at det var betænkeligt af Hensyn til Almuen. Almuen er lettroende, den er mistænkfuld og modtagelig for falske Forestillinger og Mistillid. For at sige det rent ud, det var Hensynet til Almuens Mangel paa Dømmekraft, dens Tilbøielighed til Overtro, der skulde være en Hovedgrund til, at man ikke burde gaa til den begrændsede eller regulerede Offentlighed. Man frygtede for at bringe Almuen paa den Slags Tanker, at, naar det var en pæn Mænd, der skulde henrettes, vilde de pæne Mænd, som styrede i Landet, ikke lade deres Ben blive henrettet; de vilde lade en Duffe lide Straffen istedetfor og faae ham sendt til den anden Verden, det vil sige den anden Verden her paa Jorden. Det var det væsentligste Argument, der i 1865 kom frem imod begrændset Offentlighed. Jeg kan til Nød forstaa, at man kan komme med saadanne Argumenter fra visse Sider i Samfundet, men jeg har vanskeligt ved at gjøre mig fortrolig med, at man fra demokratisk Side, fra den Side, som bygger paa den almindelige Valgrets Evne til at dømme sundt og forstaaeligt, fremdeles kan modsætte sig en Reform af Hensyn til den Mistanke, som kunde komme ud blandt Folk. Spørgsmaalet er ene og alene det: Kan der reise sig en begrundet Mistanke, thi er den ubegrundet, skulle vi ikke kjæle for en mulig Mangel hos Almuen i Retning af at være overtroisk. (S. Sjergensen: Na!) Forøvrigt er Almuen ikke saa overtroisk. Nu har man forsøgt at vanskeliggjøre Spørgsmaalet ved at stille det op, som om det var en Modsetning mellem Offentlighed og Noget, der egentlig var hemmeligt. Det var almindeligt at sige: „Den hemmelige Henrettelse“, men det er jo en fuldstændig Misforstaaelse af Sproget, thi med samme Ret kunde man jo sige, at dette Things Møder ere hemmelige, thi Alle, der ville komme, kunne umulig faae Afgang; det er jo umuligt. For det Første kræves dertil den halve Del af Tilhørerpladserne ikke blot Billet, men der kræves ogsaa visse Betingelser for at faae Billet, og den anden Halvdel rummer ikke saa uhyre Mange, saa hvis det er Kriteriet for Offentligheden, at Alle, der ville, ogsaa kunne komme med, saa er altsaa dette Things Møder hemmelige. Men den Slags Ting tror jeg ikke der er Grund til at antage. Det tror jeg, vi kunne se bort fra. Nei, Sagen dreier sig her, om vi skulle beholde den gamle fra længst forsvundne Aarhundreder overleverede uordentlige Offentlighed, eller om vi skulle have en reguleret fornuftig Offentlighed, som tilsteder, at der haves Garanti for, at Handlingen kan foregaa med al fornøden Sømmelighed og